

Kommunfullmäktige

Nytt insamlingssystem för hushållsavfall med bostadsnära insamling av förpackningar och tidningar

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Borås Energi och Miljö AB **ej** godkänns att i enlighet med bolagets förslag införa ett nytt insamlingssystem för hushållsavfall med bostadsnära insamling av förpackningar och tidningar till en investeringskostnad på 144,4 miljoner kronor, **utan att ett avtal beträffande kostnadskompensation med tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS) finns på plats.**

Sammanfattning

Regeringen har tidigare signalerat att kommunerna skulle få ett större ansvar beträffande insamling av förpackningar och dylikt. Borås Energi och Miljö beslutade då att genomföra ett test med flerfacksystem för att skaffa sig erfarenhet och kunskap inför en förväntad ändring av ansvarsfördelning kring återvinning av förpackningar.

Under sommaren 2018 beslutade regeringen två nya förordningar (Förordning 2018:1462 om producentansvar för förpackningar samt Förordning 2018:1463 om producentansvar för returpapper). Dessa förordningar innebär ett större krav och ansvar på producenterna, bland annat att de ska ta det fulla ekonomiska ansvaret för insamling av v förpackningar och returpapper genom tillståndspliktiga insamlingssystem. Vid årsskiftet 2020/2021 var planen att den nya förordningen om producentansvar för förpackningar och returpapper skulle träda i kraft. Naturvårdsverket har i maj 2020 avslagit de båda ansökningar som har inkommit för att bli tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS). Därmed har Borås Energi och Miljö AB i dagsläget inte någon part att teckna avtal med.

Regeringen har i april 2020 fattat ett inriktningsbeslut som innebär att producentansvaret för returpapper ska avskaffas och att tidningsbranschen ska slippa finansiera tidningsinsamlingen. Enligt förslag ska kommunerna från den 1 januari 2022 tillhandahålla ett system med lättillgängliga insamlingsplatser för att samla in utsortera returpapper. Kommunen ska säkerställa att returpapper som samlas in hanteras så att materialåtervinning främjas. Kommunen blir ansvarig för:

- Returpapper som utgör kommunalt avfall, det vill säga fullt operativt ansvar och kostnadsansvar, enligt förslag 1 januari 2022.
- Returpapper från verksamheter som utgör kommunalt avfall, till exempel tidningar från ett kontor.
- Kommunerna blir ansvariga för återvinning (avsättning på marknaden).

När de nya kraven börjar gälla är i nuläget osäkert. Förutsättningarna för finansieringen av investeringen är osäker och det kan innebära att taxeutvecklingen kan komma att påverkas.

Kommunstyrelsens bedömning

Regeringen har tidigare signalerat att kommunerna skulle få ett större ansvar beträffande insamling av förpackningar och dylikt. Borås Energi och Miljö AB beslutade då att införa ett pilotprojekt kring flerfacksystem för att skaffa sig kunskap och erfarenhet inom området.

Nu menar regeringen, med undantag från returpapper, att ansvaret helt och hållet skall åläggas producenterna. Att investera drygt 144 miljoner kronor samt åsamka högre löpande driftkostnader för att utföra ett uppdrag som inte åligger Borås Stad vore högst oansvarigt mot avfallskollektivet, om inte ett avtal finns på förhand.

Regeringen är tydlig beträffande vart ansvaret skall ligga och vem som skall bära kostnaden. Förhandlingspositionen att få tillstånd ett avtal med TIS där de ger skälig ersättning till Borås Energi och Miljö AB för att utföra deras uppdrag försämras uppenbarligen om Borås Energi och Miljö AB redan har investerat drygt 144 miljoner kronor innan ett avtal träffas. Motiveringen att överhuvudtaget få tillstånd ett avtal sjunker avsevärt om Borås Energi och Miljö AB beslutar sig för att utföra deras åtaganden utan att få ersättning.

Någon miljömässig fördel går heller inte i dagsläget att fastslå då miljön inte påverkas om det är den ena eller den andre aktören som hämtar upp förpackningarna. Vi vet heller inte idag vilka TIS alternativ kommer att vara.

Kommunfullmäktige beslutade att bevilja investeringen under förutsättning att avtal med TIS finns på plats, där Borås Energi och Miljö blir skäligt ekonomiskt kompenserad, är det enda sunda alternativet. Detta beslut bör kvarstå.

Beslutsunderlag

1. Fullmäktigeskrivelse, 2020-09-07
2. Styrelseprotokoll Borås Energi och Miljö AB, 2020-08-25
3. Beslutsförslag Borås Energi och Miljö AB, 2020-08-25
4. Beslutsförslag Borås Energi och Miljö AB, 2020-02-17

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Borås Energi och Miljö AB, anders.lindholm@borasem.se samt
linda.wilhelmsson@borasem.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen